

gaar den Fare, det kunde medføre for Gudstjenesten, saa tror jeg, at, lige saa godt som Øvrigheden under den nuværende Lovgivning, der vistnok har den samme Bestemmelse temmelig ordret, med Hensyn til Uddannelse til Fædrelandets Forsvar, meget godt kan finde ud af, hvad der fortaas ved Forstyrrelse eller ikke Forstyrrelse af Gudstjenesten, saaledes vil den ogsaa i Fremtiden meget godt kunne finde ud deraf, naar der er Tale om disse Øvelser, Forskytelse og andre Ting, som findes omhandlede i Ændringsforslaget; jeg tror ikke, at Øvrigheden vil have nogen Banfælgelighed ved at drage den rette Grænse, saaledes at det kommer frem, som skal komme frem, at Gudstjenesten kan komme til at foregaa uforstyrret samtidig med, at der gives Arbejderne Beslighed til at udvide deres Kundskaber og til at skaffe sig Rekreation paa de Tider, som omhandles i Ændringsforslaget. — Med disse Bemærkninger skal jeg paany tillade mig at anbefale det høje Ting at vedtage de stillede Ændringsforslag. Jeg tror, at der, naar Lovforslaget med disse Ændringer kommer ind i Folketinget, vil være meget stor Udset til, at Folketinget da vil vedtage det i denne Afstættelse.

Lh. Nielsen: Det er kun et Par korte Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gøre. Jeg tror, at den ærede sidste Taler af den højtærede Justitsministers Udtalelser fik en Mundsmag paa de Banfælgeligheder, som Ændringsforslaget under Nr. 2 kunde foranledige. Det ærede Medlem gik ogsaa let henover dem, men det er Banfælgeligheder, som jeg, da jeg sad i Folketingets Udvalg angaaende denne Sag, stodte paa, den ene efter den anden, og det er derfor, at vi ere endte med, hvad vi her ere komne til, nemlig, at da vi have en Lov, der giver almindelige Regler for Fabriktilsyn, kunne vi ogsaa bedre give en Lov, der henviser dertil. Den ærede sidste Taler kom ikke ind paa Forbudet mod, at Haandværkerne maatte arbejde i deres egne Værksteder. Det er dog muligt, at navnlig de smaa Haandværkere vanskelig ville kunne taale en saadan Indskrænkning for ikke at tale om, at det er et Indgreb i den personlige Frihed. — Det ærede Medlem bemærkede fremdeles med Hensyn til Valgdagen, at man maatte finde sig i de Ulemper, hans Forslag medførte, og at det ganske vist vilde være til Ulempe for nogle, at Butikkerne ikke ere aabne paa Valgdagen. Ja, man kan jo sagtens finde sig i nogle Ulemper, naar de ere til Nytte, men det ærede Medlem glemte at paavise, at det var

til Nytte, at Butikkerne være lukkede, han har ikke paavist, at de, der stode i Butikkerne, være Bølgere, og det var det, han skulde paavise, for at man skulde kunne gaa ind paa et Forslag som det, han har stillet; om den formelle Side taler jeg slet ikke.

Den ærede Justitsminister kom imod Slutningen af sit Foredrag med en Bemærkning, som jeg gerne vilde sige et Par Ord til. Han sagde, at det er ganske sandt, at Bølgene skulde have Frihed til at stemme, som de vilde; men Arbejdsgiverne maatte ogsaa have Frihed til at afstædige dem, naar de ikke syntes om dem. Ja, den Frihed have de; men jeg vil dog ønske, at vi snart maa komme til saadanne Tilstande, at den Slags Afstædigelser blive en Umulighed. Jeg tror ikke, det er sundt for vort Samfund, at man antager og afstædiger Arbejdere efter politiske Anskuelser. Jeg opfattede heller ikke Ministeren, som om det egentlig var hans Mening at sige det; men med en mindre velvillig Opfattelse kunde man saa det ud deraf og i saa Fald vil jeg tage Afstand deraf. Jeg vil ogsaa give den ærede sidste Taler (Knudsen) Ret i, at Staten bør være hævet over politiske Afstædigelser.

Ordføreren (Goos): Da jeg havde Ordet ved Begyndelsen af denne Forhandling, var det kun min Opgave, at udtale mig om de Forslag, som Udvalget, hvis Ordfører jeg er, har stillet, og jeg kom kun forudsætningsvis til at udtale mig om de Forslag, som foreligge udenfor Betænkningen, for saa vidt det var klart af den Maade, hvorpaa jeg motiverede og indstillede Udvalgets Forslag til Vedtagelse, at jeg ikke kunde tilraade at stemme for de nævnte Ændringsforslag. Jeg vil nu udtrykkelig udtale, at det selvfølgelig er Udvalgets Mening ikke at indstille eller at kunne anbefale noget af disse Ændringsforslag til Vedtagelse. Med Hensyn til Forklaringen af Udvalgets og dets enkelte Medlemmers Stilling, kan jeg i alt væsentligt henholde mig til, hvad to af Udvalgets Medlemmer have udtalt, ligesom ogsaa til, hvad den højtærede Justitsminister har udtalt om disse Ændringsforslag, og jeg skal derfor kun aldeles kort sammenfatte, hvad der for mig og vel i det hele for Udvalget, har været afgørende lige overfor disse Forslag, for saa vidt vi have tænkt os Muligheden af dem, for saa vidt som de tidligere have foreligget. Der er en vis Del af disse Spørgsmaal, som vi ikke under nogen Betingelse kunne enes om eller tænke paa at indstille til Vedtagelse — de have foreligget tidligere —